

Vrede Skatteydere.

AF Knud Korst.

2. Mod Kulturen og Naturen.

Den skattefjendtlige Agitation gaar naturligvis i det hele taget ud paa at modvirke enhver Beskatningsform, der — enten det sker paa den ene eller den anden Maade — rammer de velhavende Befolkningslag i højere Grad end de fattige, altsaa den progressive Skatteskala. Dog er det ganske særlig Formueskatten, der lægges for Had; den danske Formueskat betegnes som noget ganske uhyggeligt, som Konfiskation, af retmæssig Ejendom osv.

Saaledes drager Foreningen af Skov- og Landejendomsbesiddere i Leding mod denne særlige Skat i en Pjece, som tager sit Udgangspunkt i Grevskabet Frijsenborgs Tilstand. Dette Grevskaas Historie i de seneste Aar er præget af to Begivenheder, nemlig 1) at det er en og Naturen.

gaaet i Arv, 2) at det er gaaet over til privat Ejendom, altsaa løst fra Lensforholdet til Staten — og disse to Begivenheder har medført betydningsfulde finansielle Virkninger for Ejeren. Grevskabets Formue blev ved Lensafsløsningen opgjort til en Værdi af ca. 21,8 Mill. Kr. (hvoraf 13,5 Mill. for de faste Ejendomme og 8,3 Mill. netto for Værdipapirer og Løse). Ved Lensafsløsningen afleveredes i Kontanter og Obligationer til Staten 5,4 Mill. Kr., og da Grevskabet gik i Arv betales i Arveafgift til Staten ialt 3 Mill. Kr. — tilsammen altsaa 8,4 Mill. Kr. eller lige saa meget som Værdien af Papir- og Løseformuen. Samtidig har Staten imidlertid gennem den store Forhøjelse af Formueskatten i de senere Aaringer lagt en Prioritet paa Ejendommen svarende til et Beløb af adskillige Millioner.

Ved at høre herom vil enhver Mand, der i dette Land maa arbejde sig op fra bar Bund, uvilkårlig tænke: Gud være lovet, at der paa denne Maade gøres godt Indblik i de medfødte Privilegier; noget mere meningsløst end slige medfødte Forrettheder kan et normalt Menneske daarlign forestille sig. At blive Arving til en Formue kræver hverken Flid eller Dygtighed; man behøver bare at lade sig føde.

Men nej, saadan resonnerer Skov- og Landejendomsbesidderne sandelig ikke. Disse Folk er dybt rystet over, at det moderne Demo-

krati paa denne Maade vandalerer den gamle Herregaardskultur, og at det — som de mener — krænker Grundlovens § 80, der siger de dystre Ord: »Ejendomsretten er ukrenkelig».

Som et andet Eksempel paa Herregaardskulturens Odelæggelse nævnes i Pjece Gl. Estrup Slot, der »efter denne moderne Form for Plyndring (d. v. s. Formueskatten) frembyder et Billede, der ikke kunde være værre, hvis tidligere Tiders Landsknaegte havde haft det under Behandling. Det ser ud, som om Fjenden havde været i Landet.»

Denne Dyrkelse af Herregaardskulturen dukker iøvrigt nu og da op i dette skrækkelige sentimentale Land. Engang skrev f. Eks. Dr. Frederik Poulsen en sorgmodig Artikel i denne Retning. — Ak ja, hvor gerne vilde vi ikke alle leve paa et Gods og af Hjertens Lyst dyrke Herregaardsliv, om ikke som Herremænd, saa som Gæster. Men skal man leve et saadant misundelsesværdigt Liv, kan det som bekendt ikke lade sig gøre uden en anselig Flok Arbejdere og Tjenestefolk lægger alt tilrette for en. Og kan man forlange dette af Folk? Jeg personlig skulde i hvert Fald meget frabede mig at lægge Ryg til (Forherligere af Herregaardskulturen vilde formodentlig ogsaa nødig), selv om man saa til Gengæld havde den spændende Nydelse (hvad der er blevet nævnt som en værdifuld kulturel Faktor) at overvære, hvorledes et smukt kleedt Herskab gaar pønt, holder rigtigt paa en Ske og taler gennem Næsen.

Forøvrigt er der ingen særlig Grund til at begræde den gamle Herregaardskulturs Undergang; den er nemlig ved at genopstaa under nye Former; enhver, der har deltaget i et Stævne paa Hindsgavl kan bekræfte dette.

Skov- og Landejendomsbesidderne protesterer iøvrigt imod der særlige Beskatning af de velhavende som værende i Strid med Grundlovens § 80, der som sagt værne den private Ejendomsret. Hvor staar det skrevet? Forfatningen hjemler dog Staten Ret til at udskrive Skat; her staar altsaa Paragraf mod Paragraf, og hvor man vil lægge Vægten afhænger af, om man vil sikre nogle Borgere deres nedarvede eller tilegnede Forret-

tigheder paa Helhedens Bekostning. Den Slags Juristerier er betydningsløse; det eneste, der kan have Værdi i Kampen mod det moderne Beskatningsform er reelle økonomiske og derfor tungt vejende Argumenter; kan man paavise, at Beskatningen virker mod sin Hensigt eller maa ske endogsaa direkte skadelig for Landets Økonomi — så siger Realiteter maa man selvfølgelig tage Hensyn til. Men tomme Lovparagrafer vejer for lidt.

Saadanne tungt vejende Argumenter har Professor Wieth-Knudsen søgt at basere en lille Afhandling om Formueskatten paa. Han søger nemlig at forklare den store Ulighed i Indtægtsfordelingen som noget, der til syvende og sidst er bestemt fra Naturens Haand, og ikke som et Udslag af en uheldig Samfundsorganisation. Han skriver: »Man kan trykt sige, at der for alle Tider og alle Samfund i fri økonomisk Udvikling gælder som almindelig sociologisk Grundlov, at baade Besiddelse og Indtægt i det lange Løb har en udpræget Tendens til at fordele sig mellem de enkelte Individu og Slægter proportionalt med Fordelelsen af de aandelige Kvaliteter (dvs. Intelligens og Karakter).»

Eller med andre Ord, den rigeste Mand skulde efter denne Filosofi være den fra Naturens Haand udstyret med de mest udviklede og træuede. Inden for disse Personers Rækker ser man ikke de nægtige Forskelle i Kvalitet, som W.-K. og mange andre taler om, men ikke desto mindre store Forskelle i Indtægt. Lad os f. Eks. sammenligne en fuldt udlært første Klasses Mekaniker, der altid præsterer fineste Arbejde, med en lige saa vel udlært første Rang Handelsmand, der ligesledes paa sit Felt præsterer fineste Arbejde, altsaa leder sin Virksomhed mønstre gyldigt. Men den første tjener 5000 om Aaret, den sidste 500.000, altsaa 100 Gange saa meget; Handelsmanden skulde derfor efter den Wieth-Knudsen'ske Teori være 100 Gange saa godt udstyret fra Naturens Haand som Mekanikeren, uagtet de hver paa deres Felt præsterer de ypperste; dette er dog ret besejnet Nonsense.

Forskellene mellem Mænd i den fuldt produktive Alder er i Virkeligheden ofte overraskende smaa, kvalitetsmæssigt set, derimod er der naturligvis stor Forskel paa, hvad de beskæftiger sig med, de er jo fordelt over alle mulige Fag og Bestillinger. Men de kaotiske Produktions-, Omsætnings- og Efterspørgselsforhold under Privatkapitalismen medfører en ofte forbløffende Forskel i Vurderingen af de forskellige Arter af Beskæftigelse; og

Kapital op, og bidrager saaledes til at gøre den almene Armod endnu større. Gennem den moderne Skattepolitik opnaar man altsaa nok »a gode de riges fattige, men derimod ikke de fattige rigere end før. Det gaar med andre Ord som i Bibels Historie om de syv magre og de syv fede Køer.

Ved Opbygningen af denne Filo-sofi har Wieth-Knudsen forset sig paa den ubestridelige Kendsgerning, at kun en Del af et Samfund Medlemmer er egnede til at udføre fuld produktiv Ydelse. En Mængde maa melde Pas i denne Henseende: Odlige, Invalidere og kronisk syge aandeigt og legemlig svagt udrustede Personer etc. Desuden adskillige, som befinder sig i Lær-Ingeniørens, og derfor ikke er i Stand til at præstere fuldvoksne Mands Ydelse. Naar disse Mennesker har en ringe Indtægt, kan man derfor gerne sige, at dette skyldes Naturens Ubarmhertighed. Men skulde de leve af det, de selv producerer, vilde de utvivlsomt gaa til Grunde.

Men lad os vende Opmærksomheden mod dem, der er normalt udrustede fra Naturens Haand og fuldt udviklede og træuede. Inden for disse Personers Rækker ser man ikke de nægtige Forskelle i Kvalitet, som W.-K. og mange andre taler om, men ikke desto mindre store Forskelle i Indtægt. Lad os f. Eks. sammenligne en fuldt udlært første Klasses Mekaniker, der altid præsterer fineste Arbejde, med en lige saa vel udlært første Rang Handelsmand, der ligesledes paa sit Felt præsterer fineste Arbejde, altsaa leder sin Virksomhed mønstre gyldigt. Men den første tjener 5000 om Aaret, den sidste 500.000, altsaa 100 Gange saa meget; Handelsmanden skulde derfor efter den Wieth-Knudsen'ske Teori være 100 Gange saa godt udstyret fra Naturens Haand som Mekanikeren, uagtet de hver paa deres Felt præsterer de ypperste; dette er dog ret besejnet Nonsense.

Forskellene mellem Mænd i den fuldt produktive Alder er i Virkeligheden ofte overraskende smaa, kvalitetsmæssigt set, derimod er der naturligvis stor Forskel paa, hvad de beskæftiger sig med, de er jo fordelt over alle mulige Fag og Bestillinger. Men de kaotiske Produktions-, Omsætnings- og Efterspørgselsforhold under Privatkapitalismen medfører en ofte forbløffende Forskel i Vurderingen af de forskellige Arter af Beskæftigelse; og

det er dette, langt snarere end Styrken, Stræbsomheden eller Dygtigheden, der bevirker de enorme Forskelle i Indtægt.

Derfor vilde det rimeligste være, om de, der yder fuld Indsats i det produktive Arbejde, ogsaa fik nogenlunde det samme Vederlag for det. Men naar dette ikke er Tilfellet, er det rimeligt, at man gennem Skattepolitikken søger at udjævne en Del af de unaturlige Forskelle.

Man taler om, at Beskatningen af de store Indtægter virker lammende paa Initiativet; man burde tænke, i hvor langt højere Grad stræbsomme, dygtige Arbejdere bliver lammede i deres Initiativ derved, at de ikke — hvor meget de saa umager sig — kan naa op over de 3-5000 Kr., der er den sædvanlige Løn for deres hele Indsats. Udloste dette Initiativ ved at formindske de store Direktørers, Aktionærprofiters, Tantiemers etc. i Bedrifterne, og sæt en Stopper for Arv, Monopoler eller for privat Ejendomsret til de naturlige Hjelpekilder — og den progressive Beskatning eller Særbeskatning af Formuerne vil blive uden praktisk Betydning.

Imidlertid som Forholdene nu ligger har vi disse Skatter og maa have dem. Nu vil man sige: det er altsammen meget godt; men under de nuværende økonomiske Tilstande medfører Beskatningen, at Produktionen kører fast; derfor bliver det af største Vigtighed, at Skatterne nedsættes, særlig for de store Indtægter.

Men ser man til Bunds i Spørgsmaalet viser det sig, som før fremhævet, at det er af langt større nationaløkonomisk Betydning at tilvejebringe Tilstande, hvorved den arbejdende Befolknings Andel i Nationalindtægten bliver forøget, og de store Særintægter formindsket. Der er næppe Tvivl om, at skal de europæiske Lande kunne hævde sig i den internationale Konkurrence, maa de ind paa et System, hvor alle arbejdende Mennesker er ligeberettigede Medarbejdere.

Partifælle! Har du spurgt din Nabo og din Arbejdskammerat, om han holder, Ferøya Social-Demokrat? Gør han det ikke, bør du opfordre ham dertil.

Givet af socialdemokratiske fælgen.
Blaðstýrari: M. S. Viðstein.
Prentsmiðja
Ferøya Social-Demokrates, Tórshavn.

serens Hovede. Men Skuddet blev opfattet som et Attentatforsøg, og skønt Hödel ved sin Arrestation bar et Medlemskort fra de kristelig-sosiale hvs sig, hed det sig, at en Socialdemokrat havde villet myrde Monarken.

Den prøjssiske Indenrigsminister, Grev von Eulenborg sendte et Telegram til Bismarck, der opholdt sig paa sit Gods Varzin. En Overforster bragte det aabnet til Rigskansleren, der spæderede i Haven med sin Kone og nogle Venner. — Overforsterne raabte stammende og forvirret Telegrammens Indhold ud over de forsamlede. Først Bismarck blev staaende, men blev borte, mens de andre var fuldkomment bestyrtede, fuldstændig sin Ror. Saa stamperede han i Jorden, svang derpaa Telegrammet i en stor Bue og sagde uden at tale direkte til nogen: — Nu kan det lade sig gennemføre.

Ingen forstod Ordene. Endelig spurgte Fystinden: — Hvad kan gennemføres? — Socialistloven.

Ikke et Ord Deltagelse havde Bismarck for den formentlig snarede Monark.

Fem Aar i Forvejen havde Regeringen forsvaret i Rigsdagen at gaa gennemført en Undtagel-

seslov over for Socialdemokraterne, men var bleven afvist. Nu var der skaffet et Tilfælde, en gunstig Lejlighed indtraadt. Timen, hvor Undtagelsesloven dog forbadt Socialdemokrater med Held lod sig gennemføre, syntes nu Bismarck at være kommen.

Bismarck benyttede sig af den uendelig afgyldige Hödels »Attentat« til at fremkalde den verdenshistorisk kendte Konflikt mellem kapitalistisk Feudalaristokrati og proletarisk Socialisme. En »Lex Hödel« skulde standse den socialistiske Agitation i Presse, Samfundslige, Foreninger og Fagforbund og kvæle den socialistiske Bevægelse i Fødslen.

Forfølgelserne mod Socialdemokratiet.

Rigskansleren viste sig her paa Höjden af sin Kunst i Retning af at udnytte gunstige Forhold. I Løbet af fem Dage havde han bragt det saa vidt, at en Socialdemokrat, en Anarkist, en Fyrstemorder og en Samfundsomstyrtet overalt i Tyskland blev betragtet som et og det samme. Paa hans Vink prædikede de gejstlige i Kirkerne, lærte Professorerne det fra Universiteternes Katedre og bragte Bladene og omværende Talere det i Omløb.

Man maa erkende, at Kejseren og hans Datter i denne Affære spillede en Rolle, som man kun kan rose dem for. Storberetningen erklærede, at de tre Skud blev affyrede uden Sigte, og at de fløj højt over Hövedet paa Kejseren. Hun kunde ikke tro, det drejede sig om et Attentat. Endnu gunstigere for Hödel var Kejserens Udsagn. »Jeg er fast overbevist om,« sagde han, »at om et Attentat kan der ikke være Tale. Muligvis er en Forrykt med Fare for sit eget og mit Liv har leget med en Revolver. Men myrde mig har han ikke villet.»

Disse Vidnesudsagn af Kejseren og hans Datter er optaget i Justitsministeriets Aktstykker. Men de findes ikke i Protokollerne over Sagen, og Offentligheden kendte dem ikke.

Morderen selv.

Men nu Hödel selv? Det passede slet ikke, at han havde afslagt Tilstaaelse. Han erklærede selv: »Jeg ved, at jeg ligger af Syfilis i en ondartet Grad, og at jeg kun har en kort og ikke behagelig Tid tilbage at leve i. Jeg vilde tage mit eget Liv, men dog først foretage mig et eller andet usædvanligt. Derpaa sagde jeg til mig selv: »Hvis du aftrykker et Par kraftige Skud i

Luften naar Kejseren farer forbi, saa bliver man opmærksom paa Dig. Kejseren vil se hvor slet Du har det, og kan tænke over, hvor megen Elendighed, der er i Verden, og derefter muligvis søge at forbedre Forholdene.»

Undersøgesdommeren spurgte Hödel om Forbindelsen med Socialdemokratiet. Han erklærede, at han ikke tilhørte det, og sluttede med at sige: »Vi kristelig-sociale dyrker Kærligheden til Konge og Fædreland.»

Saa gik man en anden Vej og lod Fængselsbetjenten forsøge at vinde hans Fortrolighed. De bilte ham ind, at han havde opnaaet at hele Verden talte om ham.

Det steg Hödel til Hövedet. Han troede paa sin egen Størhed og skrev et Brev til sin Moder, i hvilket han sammenlignede sig med Wilhelm Tell og beklager, at han ikke har ramt saa godt som den svejtske Folkebefrier, og han underskriver Brevet: »Max Hödel, Attentatforoveren mod Hans Majestet Kejseren.« Til en af Fængselsbetjentene sagde han: »Hvis jeg kommer ud igen, skal jeg nok ramme bedre.»

Nu havde man Tilstaaelsen.

Men overfor Dommeren fastholdt han sin første Forklaring. Alt andet var kun Pral.

Imidlertid havde Bismarck ikke ligget paa den lade Side. — Allerede tre Dage efter »Attentatet« laa paa Rigsdagens Bord Udkastet til den berøgtede Socialistlov. Forhandlingerne var hurtigt afsluttede, og den 29. Maj fandt den sidste Afstemning Sted. Rigsdagen forkastede Undtagelsesloven. Den var saa skarp i sin Form, at selv de national-liberale paa to nær stemte imod. Bismarck overvejede to Modtræk. Skulde han opløse Rigsdagen? Skulde han forøve et Statskup og gennemføre Loven udenom Rigsdagen?

Et virkeligt Attentat.

Saa kom den 3. Juli 1878 et virkeligt Attentat mod Kejsers Wilhelm I til Udførelse. En Landmand, Dr. Karl Nobiling, skød paa Kejseren og saarede ham alvorligt. Der var dog ingen Mulighed for at drage Forbyrderne til Ansvar, thi han skød sig selv umiddelbart efter i Hövedet og døde tre Maanedere senere i Fængsel.

Denne Begivenhed dikterede Bismarck Afgørelsen: Han opløste Rigsdagen. Helse Tyskland var saa stærkt rystet, at han af den nyligste Rigsdag hunde faa vedtaget mod Socialdemokraterne, hvad han vilde.